

Förvaltningsstab Regionstab

Översyn av handboken för hälsovalssystemet

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta

Regionstyrelsen föreslår att Regionfullmäktige beslutar enligt följande:

1. En ny handbok för hälsovalssystemet antas.
2. Den nya handboken ska träda i kraft den 1 oktober 2021.

Sammanfattning

Handboken för hälsovalssystemet reglerar tillämpningen av valfrihetssystemet i Region Gävleborg. Basuppdraget för hälsocentralerna och ersättningen är lika för alla hälsocentraler oavsett driftsform.

Regionstyrelsen föreslog den 15 oktober 2020 regionfullmäktige att besluta en ny handbok för hälsovalssystemet. Den 26 februari 2021 beslutade en minoritet i regionfullmäktige att återremittera ärendet för ny beredning i regionstyrelsen.

Förslaget till en ny handbok för hälsovalssystemet vilar, i högre grad än nu gällande handbok, på personcentrering och vilka tjänster som ska tillhandahållas. Avsikten med handboken, som föreslås träda i kraft den 1 oktober 2021, är att den ska vara en hävstång i arbetet med god och nära vård.

Ärendet

Översynen av hälsovalshandboken

Den nuvarande hälsovalshandboken har kontinuerligt genomgått årliga uppdateringarna. I handboken finns en lång rad specifika krav på vad hälsocentralerna ska upprätthålla, vad gäller öppettider, specifika kompetenser, kontroller med mera. Successivt under de senaste åren, inte minst utifrån det utvecklingsarbete som bedrivs i Sverige mot en god och nära vård, har det inom Regionen identifierats ett behov av en större översyn.

Förändringarna i handboken har i korthet beskrivits i handlingarna som hör till regionstyrelsens beslut den 15 oktober 2020.

Processen för framtagandet av förslaget

Arbetet har letts av en styrgrupp som har utsetts av regionstyrelsen. I denna har ingått presidierna i hälso- och sjukvårdsnämnden och hälsovalsutskottet. Ordförande i hälsovalsutskottet har varit sammankallande i styrgruppen.

Det operativa översynsarbetet har genomförts inom Hälsovals- och tandvårdsavdelningen, med stöd av en extern processledare (konsult). Arbetet har löpande stämts av med Hälso- och sjukvårdsförvaltningens ledning, som både har

Förvaltningsstab Regionstab

det verkställande utvecklingsansvaret för hälso- och sjukvården i Region Gävleborg och förutsättningar för att företräda helheten inom vården.

Förslaget till handbok omfattar cirka 70 sidor upphandlingsunderlag. Det fullständiga förslaget är tekniskt till sin karaktär. Det har inte bedömts meningsfullt att skicka hela underlaget till fler än de mest berörda, det vill säga de partier som finns representerade i regionfullmäktige och de nuvarande vårdgivarna.

Synpunkter som har lämnats i samband med yrkande om återremiss

I underlaget till beslutet om återremiss har det framställts frågor om varför inte fler har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till ny hälsovalshandbok. I yrkandet räknas bland annat upp vårdgivarna (både privata och offentliga) och vissa specifika professioner. Vårdgivarna har haft möjlighet att lämna synpunkter under processen.

I yrkandet har även påtalats att handboken inte har förhandlats med de fackliga organisationerna. Handboken är ett upphandlingsdokument; någon skyldighet att förhandla finns därför inte innan regionstyrelsen kan besluta om handboken. Någon förhandlingsskyldighet enligt medbestämmandelagen finns det inte heller för Regionen i rollen som utförare, eftersom konsekvenserna av handboken inte medför något krav på någon organisatorisk förändring eller något som medför förändringar för enskilda arbetstagare.

I yrkandet räknas även upp Pensionärsrådet i Regionen. Under processen, vårensommaren 2020, har Pensionärsrådet informerats två gånger om de fem större förändringar som finns i förslaget, jämfört med den gällande handboken. I samband med detta har det skett diskussion och aktuella frågor har besvarats.

I yrkandet räknas även "tillgänglighetsrådet" upp som en tänkbar remissinstans. Tillgänglighetsråd finns i vissa av länets kommuner och fungerar som ett rådgivande organ i funktionsrättsfrågorna. Verksamheten riktas dock främst mot primärkommunernas interna processer. Frågan har diskuterats i rådet.

Sammanfattningsvis har relevanta parter getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till ny hälsovalshandbok. I projektet har deltagit presidierna för både hälsovalsutskottet, det vill säga beställaren, och hälso- och sjukvårdsnämnden, det vill säga företrädare för utförarna och med ansvar för utvecklingen av hälso- och sjukvården i Region Gävleborg. Detta har gett en bred ingång till de aktuella frågorna. Utöver det har primärt hälso- och sjukvårdsledningen kunnat ge en samlad bild av konsekvenserna av förslaget.

Kostnader och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna av förslaget till ny handbok för hälsovalssystemet har beskrivits i handlingarna som hör till regionstyrelsens beslut den 15 oktober 2020.

Förvaltningsstab Regionstab**Konsekvensbeskrivningar**

De övriga konsekvenserna av förslaget till ny handbok för hälsovalssystemet har beskrivits i handlingarna som hör till regionstyrelsens beslut den 15 oktober 2020.

Expedieras till

Regiondirektören
HR-förvaltningen

Eva Lindberg
Regionstyrelsens ordförande

Göran Angergård
Regiondirektör